

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU BƯỚC ĐẦU VỀ ĐỘNG CƠ THÀNH ĐẠT CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THÁI NGUYÊN

Đinh Đức Hợp

Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên.

1. Khách thể và phương pháp nghiên cứu

- Khách thể nghiên cứu: 185 SV của 4 khoa Toán, Văn, Ngoại ngữ và Tâm lý Giáo dục.

- Phương pháp nghiên cứu: phương pháp nghiên cứu chủ yếu được sử dụng trong đề tài này là điều tra bằng bảng hỏi và phỏng vấn sâu. Kết quả nghiên cứu được xử lý trên phần mềm SPSS 12.0.

Phương pháp chính sử dụng cho nghiên cứu lý luận là phương pháp nghiên cứu tài liệu. Như: Phân tích, tổng hợp, so sánh, hệ thống hoá, khái quát hoá những nghiên cứu lý thuyết và thực tiễn.

2. Thực trạng động cơ thành đạt của SVSP Thái Nguyên

- Nhận thức về tiêu chí của một SV thành đạt

Bảng 1: Mức độ nhận thức về tiêu chí của một SV thành đạt

STT	Tiêu chí	Ý kiến		$\bar{x}$
		Đúng (%)	Không đúng (%)	
1	Luôn được đánh giá cao trong học tập	87.6	12.4	1.88
2	Có uy tín, được bạn bè - thầy cô tôn trọng	89.7	9.7	1.90
3	Luôn có sáng kiến trong học tập	83.8	15.7	1.84
4	Luôn hoàn thành tốt mọi mục tiêu được giao	76.2	23.2	1.77
5	Kiểm được nhiều tiền (lâm thêm)	23.8	75.1	1.24

6	Có kiến thức sâu rộng về nhiều lĩnh vực	88.1	11.9	1.88
7	Nắm vững các chương trình học tập	85.4	13.5	1.86
8	Luôn vượt qua khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ	87.6	11.9	1.88
9	Có vị trí xã hội	44.9	54.6	1.45
10	Có nhiều đóng góp cho khoa, cho trường	78.4	21.1	1.79
11	Ý kiến khác....			

Kết quả điều tra ở bảng 1 cho thấy đa số sinh viên nhận thức được các tiêu chí của một sinh viên thành đạt. Khi đánh giá về một sinh viên thành đạt, các sinh viên đánh giá cao sự thừa nhận, tôn trọng của người khác, có khả năng học tập tốt và có đóng góp cho khoa, trường.

- Mức độ động cơ thành đạt của SVSP

Bảng 2: Mức độ động cơ thành đạt của SVSP Thái Nguyên

TT	Mức độ	Tỉ lệ %
1	Thấp	29.7
2	Trung bình	59.5
3	Cao	10.8

Từ số liệu điều tra ở bảng 2 cho ta thấy đa số sinh viên có mức độ động cơ thành đạt ở mức trung bình. Điều này cho thấy khi nhận thức về động cơ thành đạt của sinh viên là khá tốt, nhưng khi thể hiện động cơ đó trong thực tế lại chưa cao.

- Các yếu tố ảnh hưởng đến động cơ thành đạt của SVSP

Kết quả nghiên cứu cho thấy, có rất nhiều yếu tố ảnh hưởng đến động cơ thành đạt nghề nghiệp của SVSP, có thể chia thành 2 nhóm:

- Nhóm yếu tố chủ quan

Đại đa số SVSP được điều tra và được phỏng vấn đều cho biết, nguyện vọng thi và vào học tại Trường ĐHSP Thái Nguyên là nguyện vọng số 1, trong số 4 nhóm SV (40 SV) đại diện cho 4 khoa được phỏng vấn với số ý kiến là 87% (35 SV); 10% SV cho biết là nguyện vọng thứ 2; 3% cho là "thi cho vui". Kết quả phỏng vấn có 94% số ý kiến cho rằng họ rất thích nghề dạy học, mong muốn được đi dạy học; 6% cho là "bình thường", có thể làm việc khác. Yếu tố yêu nghề SP là một động lực thôi thúc SV thi vào và học ở Trường SP. Do đó có 82% số ý kiến cho rằng, họ thi vào Trường ĐHSP Thái Nguyên là do tự nguyện

(do bản thân) không bị ép buộc; còn lại 12% do bạn bè rủ thi; 6% thi “dự phòng”. Tuy nhiên, từ tự nguyện vào ngành SP đến động cơ thành đạt trong nghề SP còn là một khoảng cách cần được giáo dục và khả năng tự phấn đấu của mỗi SV.

- *Nhóm yếu tố khách quan*

Những khó khăn mà SVSP hình dung ra trong tương lai ảnh hưởng đến động cơ thành đạt: Có 64% ý kiến cho rằng rất sợ không xin được việc làm hoặc làm trái nghề; có 15% số SV cho rằng đời sống của giáo viên ở mức thấp (lương thấp); 14% cho rằng chuyên môn chưa vững; 5% sợ phải đi dạy xa nhà, lên niên núi - trung du; 2% số ý kiến còn lại cho là chưa nắm vững phương pháp dạy học...

Nghề SP là một trong những nghề được đánh giá cao trong xã hội. Lĩnh vực giáo dục và đào tạo được coi là “quốc sách hàng đầu”. Việc đào tạo con người đáp ứng những yêu cầu phát triển của đất nước đang là yêu cầu cấp bách. Những điều đó có ảnh hưởng tích cực đến thái độ nghề nghiệp của SVSP.

Mặt khác, điều kiện sống và học tập của trường SP vẫn còn nhiều khó khăn, thiếu thốn cũng là nguyên nhân không nhỏ ảnh hưởng đến chất lượng học tập và động cơ thành đạt nghề nghiệp của SVSP.

Sau ra trường, SVSP vẫn còn phải đi xin việc, thậm chí nhiều khi không xin được việc phải ở nhà và nếu có xin được việc thì nhiều SV cũng phải chi phí không nhỏ. Điều này đã làm cho nhiều SV lo lắng, chán nản, ảnh hưởng đến động cơ phấn đấu cho nghề nghiệp tương lai. Mức lương của nhà giáo không mấy khá giả cũng làm nhiều SVSP không tránh khỏi tâm trạng dao động, bi quan về nghề nghiệp.

Tài liệu tham khảo

1. Lê Thanh Hương. *Động cơ thành đạt trong KH của cán bộ nghiên cứu thuộc TTKHXXH và NVQG*. Đề tài cấp Bộ, Hà Nội, 2001.
2. Hoàng Phê. *Từ điển tiếng Việt*. NXB Đà Nẵng, Hà Nội - Đà Nẵng, 1998.
3. Lã Thu Thủy. *Nhu cầu thành đạt nghề nghiệp của trí thức trẻ*. Luận án Tiến sĩ Tâm lý học, Hà Nội, 2005.
4. Nguyễn Quang Uẩn, Nguyễn Thạc, Mạc Văn Trang. *Giá trị, định hướng giá trị nhân cách và giáo dục nhân cách*. Chương trình khoa học công nghệ cấp Nhà nước - Đề tài KX-07, Hà Nội, 1995.
5. Nguyễn Như Ý (chủ biên). *Đại từ điển tiếng Việt*. NXB VHTT, HN, 1999.
6. David McClelland's 3-Need Theory Achievement, Affiliation, Power, <http://www.css.edu/users/dswenson/web/LEAD/McClelland.html>.
7. Raymond J Corsini (1999). *The dictionary of psychology*. Bruner/Mazel, pp. 18-19.